

Maria Šarapovová a Meldonium

Denisa Medková

„Před pár dní jsem dostala dopis od Mezinárodní tenisové federace, že jsem neprošla dopingovou zkouškou na Australian Open. Přijímám plnou zodpovědnost. Udělala jsem obrovskou chybu.“ Začala 7. 3. 2016 Maria Šarapovová svou narychlo svolanou tiskovou konferenci v Los Angeles, USA. Podle jejích slov je na vině látka zvaná Meldonium, kterou Šarapovová užívá údajně až 10 let a která přibila na seznam zakázaných látek 1. 1. 2016. Dle vyjádření ITF bude v následku Maria pozastavenou soutěžní činnost od 12. 3. 2016 a o celkovém trestu se bude následně vést řízení. „Je to pro mne nové, budu plně spolupracovat s ITF.“ uvedla tenistka. Šarapovová může dostat symbolický trest i několikaletý zákaz, nejpravděpodobněji se však zdá stop kariéry v řádu měsíců.

Šarapovová údajně začala meldonium brát v roce 2006. Dle jejího vyjádření byla v té době často nemocná, v jejím těle byl nedostatek hořčíku a taky měla nepravidelné EKG a v rodinné anamnéze problémy s cukrovkou. Jeden z léků, který v té době dostala předepsaný bylo právě Meldonium. „Koncem loňského roku jsem obdržela e-mail od Světové antidopingové agentury, který obsahoval aktualizovaný seznam zakázaných látek, ale já se na něj nepodívala.“ Za to nyní bude pětinasobná grandslamová vítězka pykat. „Je to moje tělo a jsem odpovědná za to, co do něj dávám.“ Nechtěla chybu svádět na nikoho ze svého týmu.

Její vysvětlení této kauzy se ale nepozdává českému biochemikovi Liboru Vítkovi, profesoru lékařské chemie a biochemie na 1. LF UK. Vítek tvrdí, že důvody, které Šarapovová uvedla pro své užívání meldonia, jsou z chemického hlediska nesmyslné. "Nad tím se dá snad pouze usmát. Domnívám se, že to je nesmysl. Hlavně proto, že ani jedna z těchto diagnóz není v indikačním schématu pro tento lék. Když se podíváte na informace v příbalovém letáku, tak ani jedna z těchto diagnostik tam nepatří. Navíc léčit problémy s koncentrací hořčíku xenobiotikem, tedy lékem, který je vysloveně chemické povahy, je velmi riskantní záležitost. Co se týká cukrovky a anti-arytmických účinků, tak neexistují ani žádná odborná data, která by toto tvrzení podporovala," vysvětlil profesor Vítek své postoje.

Podle Vítky se o meldoniu mnoho neví. Jedná se o lék, který byl vyvinut v sedmdesátých letech minulého století ještě v Sovětském svazu a poprvé byl licencován v roce 1976. "Studie, o kterou se opírají výrobci tohoto léku, tedy lotyšská firma, byla publikována v odborném časopise lotyšské kardiologické společnosti, který nemá impakt faktor. Jinými slovy není zdaleka tak kvalitní jako časopisy, ve kterých by si taková studie zasloužila být publikována," řekl Vítek.

Jedná se o studii, která poukazuje na to, že nemocní s anginou pectoris profitují z užívání meldonia a zlepšuje se jim tolerance v zátěži. "A to je vše. Nemáme žádná data o bezpečnosti toho preparátu, nemáme žádná data z vrcholového sportu," uvedl Vítek. "Meldonium má vliv na nitro-buněčný metabolismus tuků, ovlivňuje tedy využívání energie z tuků. My ale nevíme, jak přesně to funguje, protože ta data k dispozici nejsou," dodal biochemik Karlovy univerzity.

Výši trestu pro Šarapovovou si ale Vítek netroufá odhadovat. "Neodvážuji se posuzovat míru viny Šarapovové a stanovovat, jak by měla být potrestána. Nicméně je to jednoznačně její chyba a z mého pohledu stoprocentně užívala ten preparát vědomě na zvýšení fyzické výkonnosti. Na její obranu je nutné říci, že to pravděpodobně užívala v dobré víře, protože ten lék až do konce minulého roku nebyl na dopingové listině, takže proti tomu se asi nedá nic namítnout," řekl Vítek. Podle Vítky existuje celá řada v současné době povolených preparátů, které se pravděpodobně v budoucnu objeví na dopingové listině. "Nicméně Šarapovová si to měla zkontrolovat," uzavřel český biochemik.